

Розглянемо приклади розрахунку економічного ефекту за рахунок підвищення рівня охорони праці на підприємстві.

Приклад 1. Розрахувати економічний ефект, одержаний у результаті скорочення плинності кадрів.

Вихідні дані:

коефіцієнт плинності кадрів, пов'язаної з умовами праці у поточному році, $K_{п.у}$	0,09
продуктивність праці у поточному році Π , тис. грн.	74,5
плинність кадрів $Ч_{ос}$, осіб	28
коефіцієнт плинності кадрів у минулому році, $K_{п.м}$	0,35
у поточному році $K_{п.п}$	0,26
коефіцієнт втрат підприємства залежно від річного виробітку працівника, $K_{ет}$	0,037

Розрахунок економічного ефекту:

$$E = K_{ет} \cdot K_{п.у} \cdot Ч_{ос} \cdot \Pi \cdot \left[1 - \frac{K_{п.п}}{K_{п.м}} \right] = 0,037 \cdot 0,09 \cdot 28 \cdot 74,5 \cdot \left[1 - \frac{0,26}{0,35} \right] = 18,7 \text{ тис. грн.}$$

Приклад 2. Обчислити економічний ефект за рахунок скорочення чисельності працівників у шкідливих умовах праці при відміні додаткової відпустки.

Вихідні дані:

середня заробітна плата $З_c$, грн	320
скорочення чисельності працівників, зайнятих у шкідливих умовах $Ч$, осіб	25
додаткова відпустка за роботу у шкідливих умовах $Д_д$, днів	12
тривалість відпустки в умовах праці, приведених до вимог санітарно-гігієнічних норм $Д_c$, днів	18

Розрахунок економічного ефекту:

$$E = З_c \cdot Ч \cdot (Д_c - Д_д) = 320 \cdot 25 \cdot (18 - 12) = 48000 \text{ грн.}$$

Приклад 3. Унаслідок впровадження протишумових заходів (установлення шумопоглиначів) знижено шум з 94 – 108 до 70 – 71 дБ, що дозволило збільшити питому вагу тривалості фази підвищеної працездатності у загальному фонді робочого дня (в середньому по ділянці).

Вихідні дані:

питома вага тривалості фази підвищеної працездатності в загальному фонді робочого дня	
до впровадження заходів, %	0,47
після впровадження заходів, %	0,62
частка продукції, яку випускає ділянка, в загальному обсязі продукції підприємства, %	5
річний випуск продукції ділянкою	
до впровадження заходів, грн.	90000
після впровадження заходів, грн.	95000
умовно постійні витрати в собівартості річного випуску продукції, грн.	18000
собівартість технологічного устаткування на ділянці, грн.	10000

Розрахунок економічної ефективності:

1. Приріст продуктивності праці на ділянці, %:

$$\Pi = \frac{p_2 - p_1}{p_1 + 1} \cdot 100 \cdot K \quad (20)$$

де p – питома вага тривалості фази підвищеної працездатності у загальному фонді робочого часу до впровадження заходів щодо поліпшення умов праці; p – те саме після впровадження заходів; K – поправочний коефіцієнт, який враховує долю приросту продуктивності праці залежно від функціонального стану організму людини в різних умовах праці (0,20).

$$\Pi = \frac{0,62 - 0,47}{0,47 + 1} \cdot 100 \cdot 0,20 = 2,04$$

Приріст продуктивності праці по підприємству, %:

$$\Pi = 2,04 \cdot 0,05 = 0,1$$

2. Приріст обсягу виробництва на ділянці, %:

$$p = \frac{B_2 - B_1}{B_1} \cdot 100 \quad (21)$$

де B_1 і B_2 – річний обсяг виробництва до і після впровадження заходів, грн.

$$p = \frac{96000 - 90000}{90000} \cdot 100 = 6,6$$

3. Економія на ділянці по умовно постійних витратах, грн:

$$E_{y.n} = Y \cdot \frac{B_2 - B_1}{B_1} \quad (22)$$

де Y – річна сума умовно постійних витрат у собівартості продукції.

$$E_{y.n} = 18000 \cdot \frac{96000 - 90000}{90000} = 1080 \text{ грн.}$$

4. Економія від зниження капіталовкладень за рахунок поліпшення використання устаткування:

$$E_{в.у} = \frac{E_n \cdot \Phi_6 \cdot P}{100}, \quad (23)$$

де Φ_6 – балансова собівартість устаткування; E_n – нормативний коефіцієнт порівняльної економічної ефективності (0,15).

$$E_{в.у} = \frac{0,15 \cdot 10000 \cdot 6,6}{100} = 99 \text{ грн.}$$

Річна економія становить:

$$E = 1080 + 99 = 1179 \text{ грн.}$$

Визначення економічної ефективності заходів щодо охорони праці є одним з актуальних питань на рівні як держави, так і окремого підприємства, компанії.